

کالبد شکافی آهنگ هایی که ناشیانه رنگ می شوند!

(نگاهی تحلیلی بر وضعیت طراحی جلد آلبوم های موسیقی پاپ بعد از انقلاب در ایران-۱۳۷۶-۱۳۹۵)

مریم رحیمی پور

مدرس ارتباط تصویری

چکیده

در پژوهش حاضر که رویکردی کیفی دارد، ویژگی های بصری جلد آلبوم های موسیقی پاپ بعد از انقلاب ایران در سال های ۱۳۷۶ تا ۱۳۹۵ شمسی مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته است. در اینجا با دو مقوله مرتبط سروکار داریم: موسیقی پاپ و گرافیک که هر دو مخاطب عام دارند و می توانند سلیقه اقشار مختلف جامعه را دست کاری کنند. اولی با ذائقه شنیداری و دومی با ذائقه تصویری مخاطب در ارتباط اند و می توانند تأثیرات چشمگیری در شکل گیری، ارتقا یا تنزل شعور شنیداری و تصویری جامعه ایفا کنند. در این پژوهش اکثر جلد آلبوم هایی که در سه دهه اخیر تولید و منتشر شده اند به عنوان جامعه آماری جمع آوری گردید و مورد تحلیل قرار گرفتند. علاوه بر آن رعایت قوانین ادراک بصری گشتالت (مشابهت، مجاورت، تداوم، یکپارچگی، شکل و زمینه، تقارن و فرا پوشاندگی) به طور جداگانه هم در تصویر و هم در نوشتار روی جلد آلبوم ها بررسی گردید. در این پژوهش پس از مشاهده و مطالعه تقریبی ۲۷۷ روی جلد مربوط به آلبوم های مختلف، در نهایت تعداد پنج نمونه جلد آلبوم به روش تصادفی انتخاب و به روش کیفی مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از عدم ارتباط معنادار میان طراحی گرافیک و مؤلفه های هویتی موسیقایی در اکثر آلبوم ها می باشند. در نمونه های مورد بحث شاهد بیشترین درصد استفاده از تصویر مستقیم خواننده به عنوان اصلی ترین سوژه ی طراحی هستیم که این رویکرد ایده پردازی در طراحی گرافیک نمونه ها، باعث عدم خلاقیت و در نتیجه عدم جذابیت طراحی روی جلد آلبوم های پاپ شده است. فضای غالب رنگی در بیشتر نمونه ها فضایی آکروماتیک و بی روح است که متناسب با سبک موسیقی، کلام و درون مایه آلبوم نمی باشد. تنها در موارد اندکی که طراحان گرافیک با ایجاد ارتباط متناسب بین ساختار بصری و محتوای موسیقی آلبوم دست به طراحی زده اند، شاهد خلق آثاری ماندگار هستیم که با استقبال مخاطبان نیز مواجه شده است. **کلمات کلیدی:** جلد آلبوم، موسیقی پاپ، موسیقی

پاپ ایران